

“NOWA

ODZIEŻ”

 ILUSTROWANE PISMO ZAWODOWE POŚWIĘCONE KRAWIECTWU W POLSCE

Najnowsze metody kroju!

Możemy zakomunikować naszym Sz. Czytelnikom, że począwszy od bieżącego numeru „Nowej Odzieży“ będziemy zamieszczali cały szereg artykułów poświęconych najnowocześniejszym metodom kroju. Artykuły te będą ilustrowane rysunkami, przyrzekli nam współpracę fachowcy którzy swe doświadczenia w praktyce i stosowanych metodach kroju oddają do użytku naszych czytelników w myśl hasła naszego ogłoszonego w zeszłym numerze „Nowej Odzieży“ „*Poszukujemy talentów*“.

Sądzymy, że najszerze warstwy naszego zawodu powitają z uznaniem naszą inicjatywę.

Pragniemy bowiem udostępnić całej braci krawieckiej korzystanie z różnych systemów kroju, które zapewnią ułatwienie w pracy, oraz zapewni zadawolenie najbardziej wymagającej klienteli.

Przecież od zadowolenia klienta zależy powodzenie, a nieraz byt w fachu krawieckim. Wszelkie uwagi naszych Sz. Czytelników Redakcja będzie przyjmowała do wiadomości z prawdziwą przyjemnością. Gdyż wierzymy, że wieloletnie doświadczenie naszych Sz. Czytelników może znaleźć w podanych przez nas systemach kroju nowe, świeże możliwości.

Na wstępie podajemy opis kroju marynarki dwurzędnej i damskiego kostiumu jednorzędowego. Wymieniona marynarka nadaje się na figury normalne.

Co do figur wykazujących pewne adnormalności ma zasadnicze znaczenie dla krawiectwa miarowego, zajmiemy się nimi w następnych numerach „Nowej Odzieży“.

Co nam daje czasopismo fachowe?

Fachowe czasopismo poświęcone sprawom krawieckim, winno być w pierwszym rzędzie przewodnikiem krawieckim dającym te informacje, bez których nie może być mowy o zupełnym zadowoleniu klienta.

Nie raz się zdarza, że my krawcy mamy do czynienia z klientem wykazującym pewne nienormalności budowy.

Również możemy się spotkać ze „specjalnymi“, żądaniami klienta. Dotyczy to zarówno specjalnych wymagań według „ostatniego krzyku mody“ jak i wymagań ludzi, którzy nie chcą się stosować do mody.

Czasami również odnosi się to do rzadko spotkanych, w potocznym krawiectwie części ubiorów jak np. uniformów, które mogą wykazać zmiany lub dodatki w fasonie.

Zarówno nienormalne figury, jak i modne nowości wymagają specjalnego kroju, którego zasady znaleźć można w fachowym czasopiśmie krawieckim. Jeżeli do tego dodamy że tego rodzaju czasopisma czerpią swe wiadomości od fachowców, obdarzonych bogatą wiedzą i doświadczeniem. Śmiało możemy stwierdzić, że krawiec, który nie czytuje swego czasopisma, nie może orientować się w wymaganiach mody.

Nasuwa się szereg pytań:

Jak biegle i dyskretnie zbadać figurę klienta, wykazującego nienormalności budowy?

Jak najlepiej, najtaniej i najekonomiczniej skroić ubranie dla wymienionego klienta.

Jak przeprowadzić najsukuteczniej i najtaniej przypasowanie (przymiarke) by samego siebie i klienta nie potrzebnie nie męczyć?

Jak osiągnąć, by ubranie leżało dobrze, nietylko w czasie przymiarki, gdy klient stoi nieruchomo? chodzi o to, by ubranie nie tylko wyglądało ... dobrze skrojone, ale by w każdej możliwie okoliczności było wygodne.

Jakie obowiązki powinien spełniać czeladnik podczas pracy, by nawet dobry krój nie został zepsuty podczas wykonania dzięki niedopatrzeniu?

Na wszystkie te i inne jeszcze pytania, wchodzące w zakres krawiectwa, krawcy mogą znaleźć wyczerpujące odpowiedzi czytając fachowe czasopismo krawieckie jakim jest „Nowa Odzież“.

Klient mówi:

„Dobre ubranie zależy od dobrego kroju“

My fachowcy zaś, wiemy, że dobre ubranie zależy:

- 1) Od dobrego, wypróbowanego i łatwego kroju.
- 2) Od dokładnego wymierzenia.
- 3) Od łatwego i szykownego uszycia.

Dokładne wiadomości dotyczące tych warunków mają przede wszystkim fachowcy. A ich uwagi i opracowania praktyczne zamieszczone w pismach fachowych, mogą być wprost nieocenione — dla krawców, jeśli chodzi o pełne zadowolenie klienta.

Rolą czasopism fachowych jest podawanie do wiadomości ogółu krawców wiedzy i doświadczenia fachowców.

Należy też pamiętać, że na czele polskiej, krawieckiej prasy fachowej kroczy od szeregu lat „Nowa Odzież“, organ przystosowany zarówno do potrzeb najwyższej klasy, jak i najszerzych warstw kolegów.

M. F.

CIEKAWOSTKI

W Anglii, gdzie parasol stale stanowi niezbędny rekwizyt dobrze ubranego Pana a w szczególności u bywalców wyścigów konnych. Skoro taki dystyngowany gość stale w rękę trzyma lornetę, natenczas parasol jest jego utrapieniem. Nie mając możność go odłożyć na bezpiecznym miejscu, poradzono sobie w prymitywny sposób. Że u płaszczy lub ulstra sportowego i t. p. przyszyta na zewnątrz lewego przodka tuż pod pachą szlufka, daje możność rączkę parasola zawiesić w razie potrzeby. Otóż kaprysom dystyngowanych Panów stało się zadość, skoro niewinny wynalazek uwolnił tychże z roztargnienia.

★

W Hamburgu, dwaj przedstawiciele państwowi, którym podlegają agendy przemysłu i rzemiosła, zaprosili do siebie Starszych cechów wszystkich rzemiosł, na poufną konferencję.

W program tej konferencji, miały być przedstawione postulaty rzemiosła jego żywotność, jego żale i niedomagania, jednym słowem szczegółowy obraz na jakim zależało, przedstawicielom do urzędowego załatwienia, dotyczących spraw. Z tego wnosić należy jak wielkie zainteresowanie dla spraw rzemiosła tworzy się, skoro wyżsi urzędnicy są tak w ścisłym kontakcie, z przedstawicielami rzemiosła.

★

Znanym jest krawiectwu, wydymanie się przodu u koszuli frakowej, dla którego już to w kroju i wykonaniu nadawały troskę przy kamizelce frakowej.

Strona wynalazku polega na tym, że do kantu twardego przodu dano w rodzaju fałdowanego mieszką, z szczególnej elastycznej tkaniny.

Takowy przytwierdzony do koszuli, przy wszelkim poruszeniu przez noszącego nie kępuje i nadaje swobodę, usuwając zle strony, tak ważnej toalety z jaką wiąże, strój frakowy.

★

Organ komunistycznej partii Ukrainy, „Komunist“, w numerze z dnia 21 kwietnia zamieszcza druzgocącą krytykę przemysłu odzieżowego w Kijowie.

Otóż to wielkie miasto ma tylko... 7 zakładów krawieckich, zatrudniających po kilku pracowników. Oczywiście na wykonanie zamówienia czeka się pół roku i więcej. Miesięcznie—wszystkie warsztaty wykonują średnio po 4.770 sztuk ubrania. Nie ma żadnego wyboru ani materiału, ani rodzaju. Istnieją tylko dwa typy ubrań; za około 280 zł i za 800 do 840 zł.

Oczywiście, że ubierają się w tych zakładach jedynie tutejsi dyrektorzy trustów i przywódcy partii, notabene wszyscy żydzi. Ludność chodzi w łachmanach.

★

Król albański Zogu I. wydał zarządzenie, mocą którego z dnia 25 marca zniknęły z twarzy wszystkich obywateli państwa woale, stanowiące zewnętrzny wyraz upokorzenia kobiety. Zarządzenie to zostało bardzo życzliwie przyjęte przez wszystkie Albanki, które złożyły swe woale w szafie, jako pamiątkę „dawnej mody“.

Z dziedziny mody męskiej

Gdyby nie jeden pan wiedział, co o nim myśla i jak go sądzą kobiety, widząc jego zaniedbaną powierzchowność, źle leżące ubranie, nieodprasowane spodnie, niegustownie dobrany krawat, koszulę itp., wtedy z pewnością więcej uwagi poświęciłby ważnym sprawom swego ubioru. Wielu jest mężczyzn, którzy odzieżą swą i ubieraniem siebie bardzo mało się zajmują. Kupują to, co jest najtańsze — ubrana już gotowe, a krawat, koszula itp., to dla nich rzecz już całkiem obojętna.

Tymczasem trzeba przecież wiedzieć, że od powierzchowności właśnie, od dobrze skrojonego, elegancko uszytego ubrania, zależeć może często całe nasze powodzenie, cała nasza przyszłość. Jak cię widzą, tak cię piszą — mówi przysłowie, a piękny ubiór jest po prostu dobrym przyjacielem człowieka.

Rzecz pewna, że kobiety o swoją powierzchowność daleko więcej dbają, niż mężczyźni. Jednakże życzeniem ich jest, żeby ten, kto im towarzyszy, kto im jest bliski (mąż, narzeczony, brat, przyjaciel) również przedstawiał się wytwornie.

Pierwszym warunkiem tego jest modnie skrojone, dobrze uszyte ubranie. Poza tym trzeba dla pięknego uzupełnienia całości, wszystkie dodatkowe części ubioru, jak koszula, krawat, kapelusze itd. umiejętnie i gustownie dobrać.

Indywidualny smak w ubiorze zasada się obecnie na kolorach, przy czym od pewnego czasu na specjalne podkreślenie zasługuje dobór odpowiedniej (oczywiście kolorowej) koszuli.

Kolorowe koszule są już tak mocno rozpowszechnione, że np. pojawienie się pana w koszuli białej zaczyna intrygować otoczenie, z racji tak uroczystego ubierania się.

Na noszenie koszul kolorowych wpłynął przede wszystkim wzgląd na ich praktyczność.

Ileż to kłopotu przysparzają białe mankiety? Szczególnie w drodze, podczas jazdy pociągiem lub w kurzu koszula biała szybko brudzi się i traci na elegancji.

Zachodzą również okoliczności, kiedy koszula biała wywiera zbyt „zimne“ wrażenie, które może nawet klócić się z barwnym i wesołym tłem.

Oczywiście kolory krawatu muszą się ładnie harmonizować z barwą koszuli. Harmonizować — to znaczy tu dopełniać.

Podobnie jak w koszulach, tak i w chusteczkach do butonierki zapanowała różnokolorowość. Jedynie przy ubraniach ciemnych, zwłaszcza czarnych, wizytowych, widzi się chusteczki białe lub lekko kremowe, jedwabne. Do innych ubrań nosi się chusteczki w kolorach do ubrania i krawatu — pięknie uzupełniają one całość ubrania.

Krawaty w paski, groszki i kratki mają tło coraz jaśniejsze. Nie dawno jeszcze krawat w kratki do koszuli w paski uchodził za przebój sezonu. Obecnie należałoby krawat dobrać raczej do ubrania. Tło krawatu powinno z kolorem ubrania harmonizować, pięknie się uzupełniać, a jaskrawe paski, groszki i kratki tworzyć powinny kontrasty. Przy tym musi być krawat przede wszystkim twarzowy.

Kapelusze w tym roku mają dużą główkę i mniejszą kryzę. Najróżniejsze kolory pozwalają na twarzowy i gustowny wybór, harmonizujący z kolorem ubrania.

„Tajemniczy wabik” w oknie wystawowym berlińskiego mistrza krawieckiego!

Berlin przeżywał nie lada jaką emocję. W jednej z pryncypalnych ulic posiada mistrz krawiecki, lokal z oknem wystawowym.

Na zasadzie nowoczesnej techniki w ustroju siły elektrycznej, która wiąże ze sobą wiele osobliwości z rozmaitej dziedziny, że służy jako eksperyment dla rentownej reklamy.

Wspomniane okno wystawowe stało się szczególnie dla wabienia przechodnia. W prostocie urządzona wystawa niczego nie posiadała a jednak przechodzeń musiał się mimowoli zatrzymać i tajemniczym eksperymentem niezwyklej reklamy zainteresować. Za szybą wystawową był tylko manekin na którym była zaciągnięta próba marynarki, kilka reklamowych papierów, pozatem zagadkowy transparent z napisem „Przystąp bliżej, światło zaświeci”. Właśnie gdy przechodzeń w oddaleniu jakie 1½ metra od okna się zjawił, nagle okno wystawowe niezwyklejmi światłami i cieniami olśniowało a równocześnie ukazała się reklama filmowa, zaś manekin zaczął się obracać. Jeszcze jeden szczegół w tym ciekawy, że ten niezwyklej eksperyment poprzedza alarm dzwonka.

Z chwilą kiedy przechodzeń oddala się, wszyst

ko przestaje funkcjonować, gdy wraca w to miejsce, ta sama historia.

Mimowoli ciekawi szukają tej tajemnicy, lecz daremnie w rozmaite sposoby studjują czy też czasem mistrz ukryty w kącie, rozmyślnie przesuwając taster i podziwia przez jakiś otwór miny przechodnia. Tymczasem spoglądając do wnętrza lokalu jest jakoby próżny, niczego się nie widzi, więc gdzie siedzi ta tajemnica.

Otóż jak powyżej w wspomniane, ewolucją siły elektrycznej są urządzone aparaty ukryte, natomiast w obwodzie 1½ metra od okna w ziemi są przewody i właśnie gdy stanie przechodzeń powoduje coś w rodzaju uziemienia i on ten ciekawy jest powodem wprawiania w ruch tego niezwyklej dzieła reklamowego. Natomiast gdy opuści to pole siecią przewodu objęte, eksperyment zaprzestaje swe funkcjonowanie.

Jest to najnowszy wynalazek, na Lipskich targach demonstrowany i pierwszym był krawiec instalując w swym oknie wystawowym.

Za jego przykładem ruszą drudzy, to też ludzie miejscy będą posiadać bezpłatną rozrywkę, zaś kupiectwo korzystną reklamę.

Ułatwiamy sobie pracę

Wielu mistrzów krawieckich posługuje się taką metodą kroju, która nieda się zastosować do nowoczesnych kroji żurnala. Takie postępowanie nie zawsze może zadowolić klienta. Nie jeden przecież klient chciałby swe ubranie skrojone tak, jak się to widuje w modnych żurnalach, a posługiwanie się starą metodą kroju stoi temu na przeszkodzie.

Niejeden krawiec stara się na własną rękę wprowadzić zmiany i ulepszenie do znanych mu metod kroju. Jednakże w praktyce nie zawsze daje to dobrych wyników. Przede wszystkim zwiększa to znacznie pracę, a więc wypada nieekonomicznie. Poza tym nie zawsze własne pomysły wypadają w praktyce tak, jakby się chciało. Dużo trudu obserwacji, zdolności i powiedzmy otwarcie — szczęścia, trzeba nato, by ze znanej, starej metody kroju uczynić nową, własnymi siłami i własnymi pomysłami.

Dobra i nowoczesna metoda kroju winna odznaczać się łatwością. Dzięki niej praca powinna ulec nie tylko skróceniu ale wydatnemu polepszeniu.

Następnie możemy powiedzieć o metodzie kroju, że jest dobra, tylko pod warunkiem wypróbowania tej metody w praktyce.

Przy dotychczasowych metodach kroju wiele trudu i starań kosztowało zazwyczaj uzyskanie np. równoległego biegu pasków. Istnieje przecież tym czasem metoda, dzięki której zaraz po wykrojeniu otrzymuje się dokładny bieg pasków. Należy również i to podkreślić, że wiele krawców, przy starych metodach, dużo czasu traci na rzeczy zbędne.

W tytule podkreśliśmy, że chodzi nam o ułatwienie pracy krawieckiej. A nie bardziej ją nie ułatwia, jak wszechstronna, pewna i łatwa metoda kroju, która w swojej kolei ułatwia przymiarę i wykonanie. Również ważną rzeczą przy pracy krawieckiej jest dostosowanie się czeladnika do programu w warsztacie. Ma ona podwójne znaczenie:

- 1) Wpływa na szybkość, sprawność i dokładność roboty.
- 2) Umożliwia naprawdę ścisłą kontrolę samodzielnego mistrza krawieckiego nad całością roboty.

Przy zachowaniu tych dwóch warunków: nowoczesnej, łatwej i wszechstronnej metody kroju i dostosowanej pracy unika się wiele nieprzyjemności związanych z poprawkami. Jasnym jest, że zanim robotę się wydaje należy przy każdej metodzie kroju, w pierwszym rzędzie sprawdzić w czasie ostatniej przymiarę czy nie brakuje.

Głównym celem naszej pracy jest stworzenie tego rodzaju podstaw systemu kroju, by wypróbowane w praktyce, stanowiły dla tej pracy wybitne ułatwienie.

Niżej podana metoda kroju jest wynikiem długoletnich badań i opracowań, szeregu zagranicznych systemów kroju angielskich, czeskich, wiedeńskich, berlińskich i paryskich. Wypróbowana niejednokrotnie w praktyce odznacza się łatwością i pełnym zadośćuczynieniem wymaganiom klienta.

Poradnictwo zawodowe

W nr. 2 „Nowej Odzieży“ pierwszego roku jej istnienia, spominałem na stronie trzeciej w artykule „Ogólny zarys zawodu krawieckiego i jego problem wychowawczy“ o poradniach psychotechnicznych. Dziś pragnąłbym ten temat rozszerzyć, poświęcając poniżej umieszczone wywody.

Od wielu lat starano się przystosować pracowników do pracy i wybierać odpowiednią pracę dla poszczególnych jednostek. Zrozumiano doskonale, że nieodpowiedni pracownik na niewłaściwym stanowisku da opłakane skutki. Poraz pierwszy zajęto się tą sprawą gruntownie około 1914 roku. Pod kierunkiem profesora Münsterberga zastosowano badania mające za cel stwierdzenia u kandydatów zdolność do pewnych zawodów. Badania te zastosowane do motorniczych wykazały, że jedna czwarta część tych pracowników powinno porzucić swój zawód, ponieważ nie nadaje się do niego. Na większe zainteresowania tą sprawą wpłynęła jeszcze zwrastająca konkurencja. Nie potrzeba dodawać, że w naszym krawiectwie głoszona zasada: odpowiedni człowiek na właściwym stanowisku ma swoje znaczenie. Gdyby poddano każdego terminatora przed wstąpienia w naukę działania instytutu psychotechnicznego, z pewnością procent krawców nie nadających się do swojego zawodu spadłby do minimum. Instytut psychotechniczny może zawsze

z dokładnością stwierdzić, czy dana jednostka nadaje się do obranego przez siebie zawodu i wskazać trafnie zawód odpowiadający zdolności kandydata. Orzeczenie instytutu psychotechnicznego interesuje więc nie tylko pracowników samych ale i pracodawców. Gdy w jednym wypadku, przez wskazanie obrania właściwego zawodu zapewnia szczęście i powodzenie zawodowe, w następnym ułatwia zadanie pedagogiczne pracodawcom. Poradnictwo zawodowe zwłaszcza w czasach obecnych ma ogromne znaczenie. Personel w poradniach zawodowych polega na wyborze odpowiedniego zawodu dla danej jednostki przez poznanie jej: a) zdolności, b) zamiłowań, c) warunków materialnych, d) warunków zdrowotnych, przez e) dokładną znajomość poszczególnych zawodów i f) stanu miejscowego rynku pracy.

W Polsce pod względem poradnictwa w porównaniu do zagranicy stoimy na szarym końcu, a jednak zapobiegali u dużo jednostek fatalne omyłki życiowe powstawające wskutek lekkomyślnego wyboru zawodu. Będę się starał na ten temat w łamach „Nowej Odzieży“ wrócić. Stwierdzić niestety trzeba zbyt małe zainteresowanie się tą sprawą oficjalnych czynników; co wskazuje na niezrozumienia i niedoceniaenia ważności poradnictwa zawodowego.

Egaw.

Ubranie letowe

Sezon wiosenny już za pasem i do dziś był dobry, mimo spóźnionej wiosny z powodu zimnych dni i nocnych przymrozków. Ale obecnie się zmieniło nastały ciepłe dni wiosenne. Święta Zielone były dla spracowanej braci krawieckich rzeczywiście dniami odpoczynku i bardzo miłymi. W tych dniach odpoczynku i spokoju nabraliśmy nowych sił. Sezon na palta się kończy i nastanie sezon letni sezon specjalnych robót i ubrań na wycieczki wyjazdy w góry, czy też na wieś. To też w tych dniach

a szczególnie w czerwcu i do połowy lipca nadaje się na przygotowanie wzorów i modeli dla gości udających się na letniska. Dlatego krawiec powinien przygotować też materiały i próbki specjalnie lekkie jak: alpaki, płótna, flanele na spodnie do tenisu i lekkie fresko, to są materiały które w ciągu upalnego lata doznają szerokiego zastosowania nasze lniane wyroby krajowe mogą zastąpić i stanowić naszą samowystarczalność.

Sezon wiosenno - letni wyrazem sztuki i umiejętności krawcy

Okres w którym lato otwiera swe podwoje, stanowią miłe i nader przepiękne święta „Zielonych Świąt“. W pełni piękna, życie ożywia się i w swojej energii, dostosowuje wszelkie potrzeby dla niego.

Gdy na tem miejscu poruszamy ten urok sezonu letniego, mimowoli nasuwa nam się myśl o naszym zadaniu, z naszego stanowiska zawodowego. Jest w programie zadań krawcy, wybitna znajomość i ocena barw, kolorów. Tu podkreślić należy, że przy wyborze ubrania letniego, służyć klientowi trafną, fachową radą, jest najwyższą sztuką.

Do ciemnego ubrania lub palta, nie potrzeba posiadać szczególną znajomość i sztukę w harmonii barw, jakie krawiectwu nadaje sezon letni.

Moda w swem wyrazie, wydaje niezliczone wzory i odcienie w materiałach, dlatego nieodzowną jest dla krawcy, zaleta w smaku, w charmonizowaniu kolorów, aby swemu klientowi wszelaką zdolność w tym wypadku wykazać.

Ubranie nie tylko pokrywa ciało, lecz i duszę człowieka, w którym ona mieszka.

Bo przecież ubranie w doborze koloru oraz trafnym wykonaniu, podnieca człowieka w zadowoleniu i sprawia przyjemność, że jest należycie ubrany. W określeniu budzącego się życia, gdy przejdziemy ulicami miasta i spoglądamy na okna wystawowe, a w szczególności sklepów galanteryjnych, i widzimy przedziwną grę kolorów. Widok ten uzmysławia nam, że prócz ubrania jakie mamy wykonać dla naszego klienta, musi się brać

na względ, dalszy ekwipunek garderoby mężczyzny. Przecież należy do letniego garnituru kapełusz, odpowiednia bielizna, krawat, obuwie, które odpowiadają do koloru ubrania, oraz mają swe zastosowanie.

Zatem jasne dla nas jest, że prócz sztuki w zawodzie, wybitnymi zdolnościami musimy dysponować w ujęciu piękna oraz estetyki. Te przymioty nabywa się z biegiem lat praktyki, celując umysłem.

Nie tylko jedynie słońce nam przyświeca, lecz ono także grzeje. I tu nasza fachowość jest zaabsorbowana. Bo przecież tak rozliczne rodzaje i gatunki materiałów, już same domagają się specjalnego wyrobienia. Jak można lekki materiał przewiewny, z którego garnitur ma być przedmiotem wszelkiej wygody, w swym wyrobieniu miałby otrzymać podszycie czy też waterunek, jaki dawaliśmy do garniturów zimowych.

To też musi być dewizą krawca, skoro na zewnętrzny wygląd ubrania wydał swe zdolności, nie śmie i nie może pominąć racjonalnego odrobienia wewnętrznego.

Zalety ubrania letniego, prócz jego zewnę-

trznego piękna, ono ma być przede wszystkim lekkie, wygodne, powinno przepuszczać światła i jak najbardziej przewiewne. Tu celuje również sztuka krawca i nader mozolna praca, lecz nie stawać z czasem w zawody, to znaczy, cofać się, tak być nie powinno.

Dzisiaj wszelkie możliwe ułatwienia dla wiedzy krawcy są tak dostępne i wzniosłe, że praktyka zawodu naszego nie może doznać ujmy, lecz dobrych wyników. Naszym dążeniem jest klienta zadowolić i to dla nas cenne zaufanie zdobyć, które nam zapewnia nasz grunt dla naszej egzystencji.

Należy nam usunąć wszelkie przeciwności, które nam stają w drodze do osiągnięcia wszechstronnej wiedzy. Którą nakazem czasu posiadać musimy i mieć na względzie, że nam niedaleka przyszłość dla naszego zawodu przysporzy nowości. Dlatego posiadać powinniśmy nowoczesne zasady naszej sztuki krawieckiej i zawsze być gotowym wszelkie rozwiązania wypełnić, które nam przysporzy zadowolenie klienta oraz i dla nas samych.

Problem ubezpieczenia samoistnych rzemieślników

(Dokończenie)

Należałoby uelastyczyć zasadę kapitalizacji rent przez wprowadzenie jednorazowych odpraw na cele ściśle gospodarczo-produkcyjne.

Przez wprowadzenie tego ubezpieczenia szeroka rzesza obywateli zapewni sobie beztrudną starość, Państwo zaś zabezpieczy się na przyszłość od ciężarów, jakie na nie spadają z tytułu opieki społecznej nad ludźmi, pozostającymi bez środków do życia.

Wychodzimy z założenia, że rodziny rzemieślników są liczne i że w pewnych okresach rozwoju ubezpieczony może potrzebować pewnego kapitału dla usamodzielnienia w rzemiośle lub handlu swego względnie swych dzieci. Mamą na uwadze i ten fakt, że ubezpieczony może potrzebować kapitału na rozszerzenie swego warsztatu pracy względnie na modernizację produkcji.

Tak rozumiana polityka socjalna idzie po linii założeń uprzemysłowienia kraju, stworzenia silnego, zdrowego stanu mieszczańskiego i t. d.

W ten sposób można osiągnąć jednocześnie dwa cele: socjalny i gospodarczy.

Problem populacyjny w naszym Państwie przemawia także za rozszerzeniem zakresu działania systemu ubezpieczeń społecznych w kierunku naszych tez.

Wprowadzając ubezpieczenie samoistnych rzemieślników, należy mieć na uwadze fakt, że obszar Państwa nie jest jednolity pod względem gospodarczym. Są województwa uprzemysłowione, bogate, jak również rolnicze i biedne.

Składki ubezpieczeniowe muszą być przystosowane do stanu gospodarczego w różnych województwach. Świadczenia społeczne w takim razie będą różniczkowane, co zresztą będzie słuszne z punktu widzenia gospodarczego, gdyż to sama złotówka inna ma siłę nabywczą w zachodniej Polsce a inną we wschodniej.

Zajdzie potrzeba zróżnicowania składek i świadczeń prawdopodobnie według grup województw.

Wymiar składki byłby oparty na podstawie dochodu przez ubezpieczonego zadeklarowanego, którego wy-

solność w żadnym wypadku nie mogłaby być brana pod uwagę przez władze skarbowe przy wymiarze podatku dochodowego. Górnej granicy dochodu nie należałoby wprowadzać. Przez kategoryzację ubezpieczonych uda się przeprowadzić odpowiedni podział i objąć w ten sposób wszystkich od najbiedniejszych do najbogatszych rzemieślników.

Ubezpieczenie samoistnych rzemieślników powinno posiadać charakter powszechności, a przeto jako takie może być realizowane tylko jako ubezpieczenie obowiązkowe, obejmujące wszystkich bez wyjątku samoistnych rzemieślników.

Powiadamy dalej, że ubezpieczenie to powinno być tanie, a popularność i życzliwy stosunek zainteresowanych zyskać przez odpowiednie świadczenia.

Koszty administracyjne mogą być bardzo niskie, dzięki wykorzystaniu aparatu administracyjnego i technicznego jakim rozporządza Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie łącznie z podległymi mu instytucjami. Dla potanienia kosztów administracyjnych możnaby wprowadzić system znaczkowy, który nie przedstawiałby w tym wypadku niebezpieczeństwa, jeżeli się uwzględni, że uprawnienia i świadczenia otrzymuje się na podstawie sumy już uiszczonych składek.

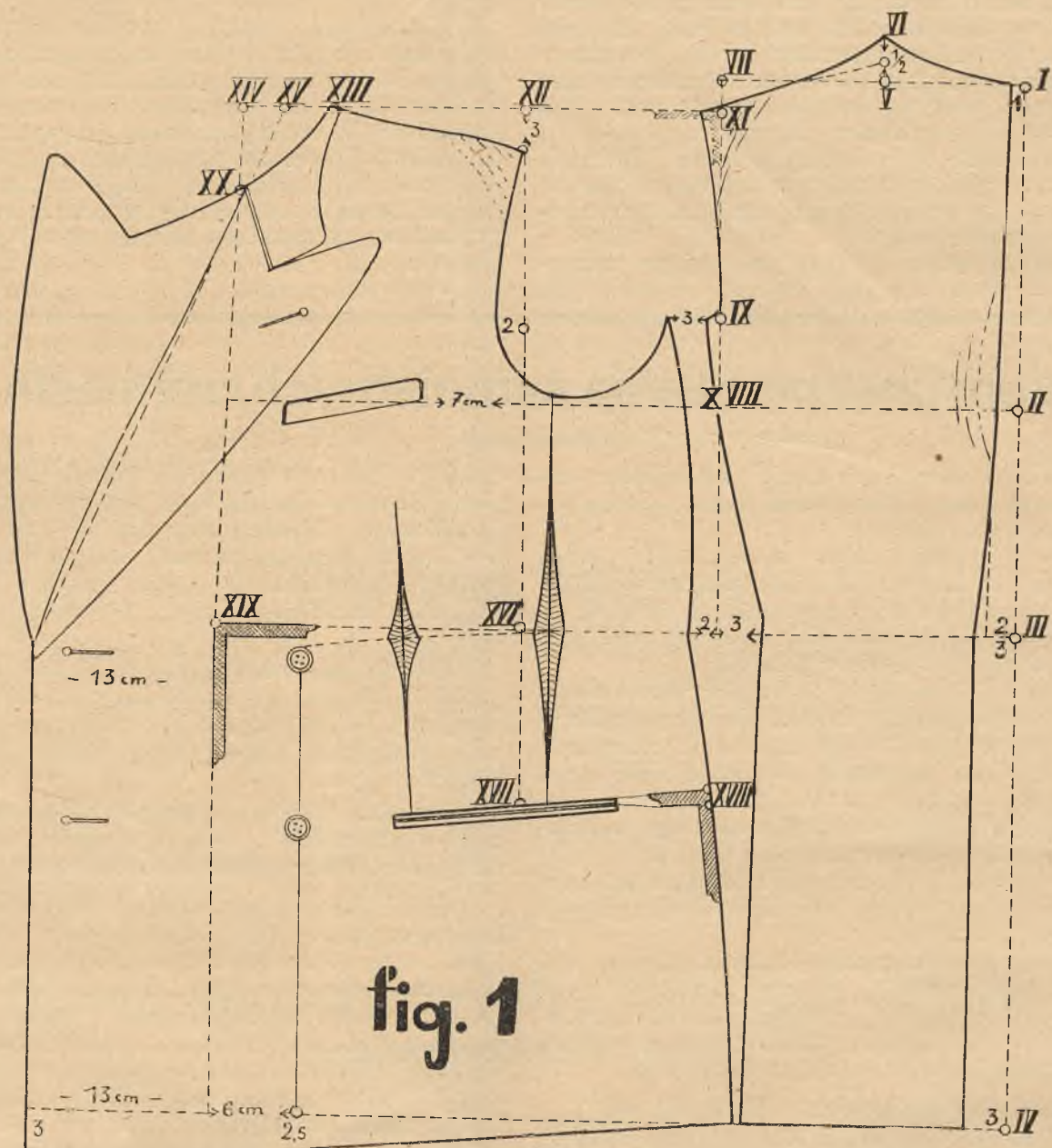
Dzieląc się z Czytelnikami garścią uwag ogólnych na temat problemu aktualnego, który nurtuje całą społeczność rzemieślniczą i to w chwili, kiedy już Ministerstwo Opieki Społecznej rozpoczęło swe prace w tym zakresie, wyrażamy nadzieję, że wywołają one żywą dyskusję w prasie rzemieślniczej i fachowej, jak również zainteresowanie wśród instytucji ubezpieczeń społecznych, podlegających Ministerstwu Opieki Społecznej.

Uwagi nasze nie wyczerpują zagadnienia przedstawiają je jedynie w krótkiej fazie rozwoju, odzwierciedlają ponadto dobitnie zainteresowanie rzemieślników i zrozumienie Izby Rzemieślniczych dla idei ubezpieczenia rzemieślników.

NADESŁANE

Modna marynarka dwurzędna

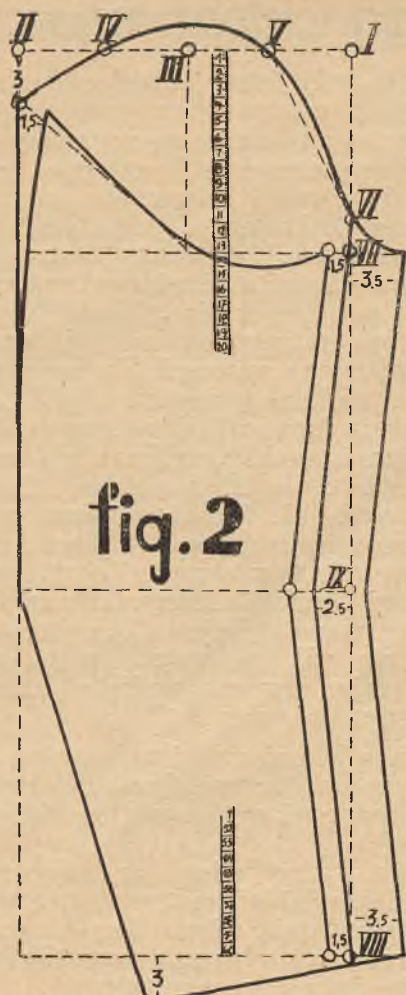
fig. normalna.

fig. 1

M. Fröhlich

Skala 1/5

Dokładna miara i zapoznanie się z figurą daje wynik dodatni

Objaśnienie do rękawa.

Miara:

Cała długość . . . . . 60 cm.
 $\frac{1}{2}$ objętości piersi . . . . . 48 cm.

Rysujemy kąt prosty i mierzymy:

Od I do II = $\frac{1}{2}$ z $\frac{1}{2}$ piersi — 2 cm. = 22 cm.,
 od I do II dzielimy na $\frac{1}{2}$ wydostanie się punkt
 III = 11 cm.,
 od II do III dzielimy na $\frac{1}{2}$ wydostanie się punkt
 IV = 5,5 cm.,
 od I do III dzielimy na $\frac{1}{2}$ wydostanie się punkt
 V = 5,5 cm.,
 od I do VI = $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{2}$ piersi — 1 cm. = 11 cm.,
 od I do VII = $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{2}$ piersi + 1 cm. = 13 cm.,
 od VI do VIII dzielimy na $\frac{1}{2}$ wydostanie się
 punkt IX t. j. łokieć.

M. F.

Opis kroju

Modnej marynarki dwurzęd.

FIG. 1.

Miara:

Wysokość pleców	23,5 cm
długość stanu	41 „
cała długość	75 „
$\frac{1}{2}$ szerokości plec	20 „
$\frac{1}{2}$ objętości piersi	48 „
$\frac{1}{2}$ objętości pasa	44 „

Plecy:

Rysujemy kąt prosty i mierzymy:

od I do II = wysokość pleców czyli $\frac{1}{2}$ z $\frac{1}{2}$ piersi
 — 0,5 cm. = 23,5 cm.,
 od I do III długość stanu = 41 cm., do IV cała
 długość = 75 cm.,
 od I do V = $\frac{1}{6}$ z $\frac{1}{2}$ piersi + 1 cm. = 9 cm., od
 V do VI = 3 cm.,
 od V do VII = $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{2}$ piersi — 0,5 cm. = 11,5 cm.,
 od VII przeciągamy linie do stan,
 od VIII do IX = $\frac{1}{8}$ z $\frac{1}{2}$ piersi = 6 cm.
 Resztę według rysunku.

Przód:

Od X do XI = $\frac{1}{2}$ z $\frac{1}{2}$ piersi — 3 cm. = 21 cm.,
 od XI do XII = $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{2}$ piersi + 2 cm. = 14 cm.,
 od XII do XIII = $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{2}$ piersi + 2 cm. = 14 cm.,
 od XIII do XIV = $\frac{1}{8}$ z $\frac{1}{2}$ piersi = 6 cm.,
 od XIII do XIV = dzielimy na $\frac{1}{2}$ wydostanie się
 punkt XV,
 od XVI do XVII = $\frac{1}{4}$ z długości stanu + 2 cm.
 = 12 $\frac{1}{2}$ cm.,
 od XVII do XVIII = $\frac{1}{3}$ z $\frac{1}{2}$ piersi — 2 cm.
 = 14 cm.,
 od XVI do XIX = $\frac{1}{2}$ z $\frac{1}{2}$ pasa = 22 cm.,
 od XIV do XX $\frac{1}{2}$ z $\frac{1}{8}$ z $\frac{1}{2}$ piersi = 6 cm.,
 Kieszenie i zakończenie dolnej części boczka
 zapomocą winkla.
 Reszta linii i kontur wykończamy według
 rysunku.

NADEŚLANE

Cech Krawców Chrześcijan w Warszawie stojąc na straży wysokiego poziomu fachowości swych Członków, oraz zdając sobie sprawę z konieczności stałego aktualizowania wiedzy krawieckiej w związku ze zmieniającą się modą, organizuje w dniach 6 i 20 czerwca 1937 r. (Niedziela) w Warszawie przy ul. Krakowskiej. Przedmieście 41 m. 6, — pokaz kroju i modelowania konfekcji damskiej i krawiectwa damskiego, dostępny dla mistrzów i mistrzyń z poza Warszawy.

Pokaz jednodniowy poprowadzi mistrz członek Zarządu Cechu p. Józef Skwara, w godzinach od 9-tej do 15-tej.

Po wykładzie odbędzie się referat delegata Zarządu Związku Polskiego (Związku Popierania Polskiego Stanu Posiadania) na temat: „O konieczności omijania pośrednictwa żydowskiego przy zakupach towarów”.

Zgłoszenia listowne uprzejmie prosimy kierować do Cechu Krawców Chrześcijan w Warszawie ul. Krakowskie Przedmieście 41.

Przybywający na pokaz winni zaopatrzyć się w zaświadczenia z pieczęcią od swego Cechu, gdyż zgłaszający się bez zaświadczeń na kurs nie będą przyjmowani.

Z poważaniem

Starszy Cechu: (—) St. Czapinski).

Za Sekretarza Cechu: (—) A. Lacki.

Wstęp do nowoczesnego odrobienia

Nie daje czas czekać na siebie a darzy tylko coraz liczniejszymi nowościami w dziedzinie naszego zawodu. Bo trzeba podkreślić dzisiejsze specjalizowanie się w odrobieniu prostego biegu pasków, to podjęcie w praktyce tej sztuki wymaga wielkiej rozważy. Przecież dzisiaj tak się przyjęło, że określa się dawna zwyczajna marynarka a dzisiejsza nowoczesna. Określenie nowoczesna jest uzasadnione, bo patrząc na nowości w kroju nas niezłomie przekonujemy, gdy medycyna ma możliwość nie tylko na zewnątrz swe działania, lecz i wewnątrz, w takim podobnym ujęciu naszej sprawy przyniósł nam dzisiejszy postępowy czas.

Ten właśnie udowodnił, że konstrukcję z wnętrza można ruszyć z jej wiązań i nakierować do celowego działania wyrobieniu. Przekrój boczka gdy obserwujemy, ten ze słownika krawieckiego „Kaiserchnitt” toruje nam drogę do rozwiązania, na które dawniej zdecydować się było wprost niemożliwym a jednak.

Za tym przedstawia nam rycina najnowszy sposób nakierowania przodka dla równego biegu pasków i doświadczamy, że nie ucieka się do sposobu przekrojenia rybki przy załamku kłapy, lecz sposobem, który jeszcze dwójakie rozwiązuje problemy. Bo daje możliwość należytego wyrobienia piersi, następnie z przekroju boczka nawet do samego dołu, możemy eksperymentować wszelkie wymagane linie i zarówno partję boku ustanowić do gładkiego układu. Ten sposób rozwiązuje wszelkie zadania, lecz musimy mieć

na uwadze, gdy mamy przed sobą materiał oraz to narzędzie żelazo czy zawsze nam to się uda gdy materiał nie daje się sprasować. Za tym zaleca się wpierw docenić materiał w jakim stopniu da się wyrobić i stosownie jak w kroju oraz wyrobieniu traktować. Rycina jest przedstawiona na systemie N. O., przy czym zaznacza się, że stosować można do każdego systemu.

Jest pożądanym aby główna linia czyli środkowa biegnąca prostopadle za linią pasków, gdyż jest to pierwszy warunek do uzyskania prostego biegu pasków z ramion z pływających. Po ustanowieniu konstrukcji, obliczenia dla przodka stosować można od linii głównej do środka i nie przedstawia żadnych trudności. Ten przedstawiony sposób nie tylko ogranicza się do wyrobienia prostopadłych pasków, lecz i wypadkach, gdzie silna pierś występuje i ramiona o naturalnych liniach, posiada korzystne zastosowanie. Bo jak wspomniane dojsie od przekroju boczka do wnętrza, nie tylko stworzymy pierś lecz i surowe z kroju ramiona podjętą dresurą nadamy tym wymagany wyraz.

Moda o której relacjonują ostatnie tygodnie, wyraźnie podkreśla: subtelną linią spadający front ramiona wolne od waty, miękkie wkłady czyli waterunek.

Z tego wnosić należy, że krój oraz przymioty wyrobieniu jakie krawiec nowoczesny posiadać powinien, dają wierną kopię żurnalu.

Prosimy o praktyczne wypróbowanie i nam uprzejmie donieść o rezultatach.

Opis do modelu marynarki w zestawieniu na prosty bieg pasków

SYSTEM „N. O.”.

Miara: wys. plec 23, długość stanu 44, cała długość 74, połowa szer. plec 20, obj. piers. 48, obj. pasa 45, obj. siedz. 52.

Plecy:

h-A-d rysuje się prostką,
A-a znajduje się 2 cm. poniżej A,
a-b wysokość plec 23 cm., czyli linia głębokości pachy,
a-c długość stanu 44 cm.,
a-d cała długość 74 cm.,
a-b dzieli się na 3 równe części, z czego $\frac{1}{3}$ a-e = $7\frac{2}{3}$ cm, dla wysokości ramion u plec,
a-e-b-c-d wyciąga się poziomo do prostopadłej A-d,
w-c = d-z zbiera się po 2 cm. przy materiale o mniej wybitnych paskach, zaś przy szerokich oraz wybitnych należy linię prostą szwa plec przekroić na 1 do 1 $\frac{1}{2}$ cm. odstępu do linii prostopadłej.
e-f szerokość plec 20 cm. z dodaniem na szew f-e¹ = 1 cm. = 21 cm., które dzieli się na 3 części czyli 7 cm. dla wykroju karczku a-a¹,
f-o prostopadłą linię szerokości plec u góry 3 cm. dla podwyższenia ramienia,
w-w¹ szer. plec 20 — 5 = 15 cm.,
z-z¹ szer. plec 20 — 4 = 16 cm.,
o-o wys. boku plec 3 cm.,
e¹-w¹ jest przypuszczone na 1 $\frac{1}{2}$ cm. do szer. plec dla w prasowania mieszka przy pasze, W miejscu łopatki

zakreślenie wyciąga się nieco i w prasowuje miejsce na łopatkę,

h—a zakład u karczka nieco wyciągnąć pod żelazem, w¹ bok plec w stanie nieco wyciągnąć, zaś przy w—w¹ lekko uprasować.

Celem dokładnego ułożenia mieszka przy pasze, zaleca się ponitny pasek potrzewki od e¹ do o przyrygować do kantu po w prasowaniu tej części boku plec.

To należy zastosować do dresury i wyrobienia plec, dla prostego biegu pasków.

Przodki:

o—i $\frac{1}{4}$ z obj. prs. 48:4 = 12 cm, dla szerokości pachy, od szwa plec na linii piersi, wymierza się dla silnej piersi do k miarę szer. piersi + 8 cm. = 56 cm.,
R-k-r² rysuje się prostopadłą czyli linia główna środkowa, i-L prostopadłą do stanu,
R-k dla głębokości pachy przodka mierzy się $\frac{1}{2}$ obj. prs. 48 = 24 29 = 22 cm., skróconą głębokość pachy jest przewidziane dresurą — ją wyrównać skoro ramie silnie ku pasze kierować należy.
R-n rysuje się linię poziomą do prostopadłej R—r²,
R-H równa się szerokości wykroju karczku a—a¹ = 7 cm. i ten wymiar należy stosować, wyższy nie ma zastosowania.
R-p wymiar R-H = 7 + 1 cm. = 8 cm. dla głębokości szyi i wykonuje się przekrój w czem dla szerokości kłapy od p—r przypuszcza się 9 cm.,

Kierunek dresowania powinien trafiać w miejsce, gdzie materiał jest ciągliwy a nie w miejsce poprzeczne lub pónitne. Gdy ciągliwe miejsca będą żelazem wyciągane, ramię podda się właściwemu kierunkowi dresury, że punkt n¹ wyrówna się do punktu m zaś linia L—l wyrówna się z linią L—i—n. Należy dlatego w linii L—l odbić fastrygę dla kontroli.

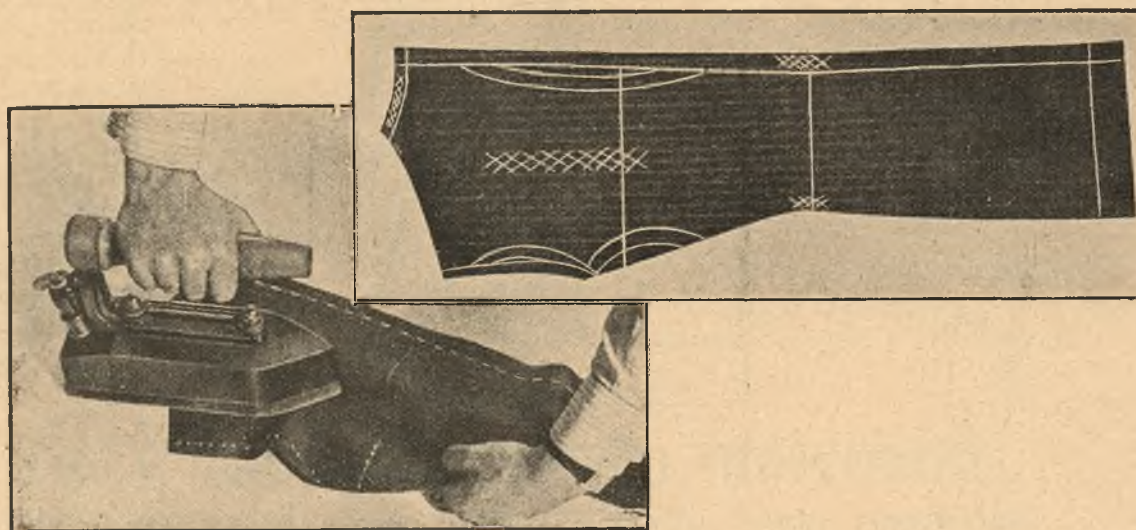
Przez dresurę w ramię, dostaje się nadmiar pachy oraz boku w przekroju. Dlatego od punktu N przez i do punktu L kaniem w ciąga się tą część na nitkę, którą następnie w prasowuje się pierś od pachy, oraz od boku również w kierunku piersi. Zatem punkty —n z górnego przekroju boku muszą być wyrównane. Dalsze dresowanie opiera się, że kant kłapy r—l również wyciągać za kierunkiem ramienia a poza tym i podkrój szyi nieco, aby prócz uzyskania prostego biegu pasków, ramię wyrobić w jego naturalnych liniach. Przytym zaznaczyć należy, że wykroju szyi nie należy przypuszczać żadnego zakładu, gdyż takowy tamuje celowe dresowa-

nie ramienia, natomiast w ramieniu skromny zakład.

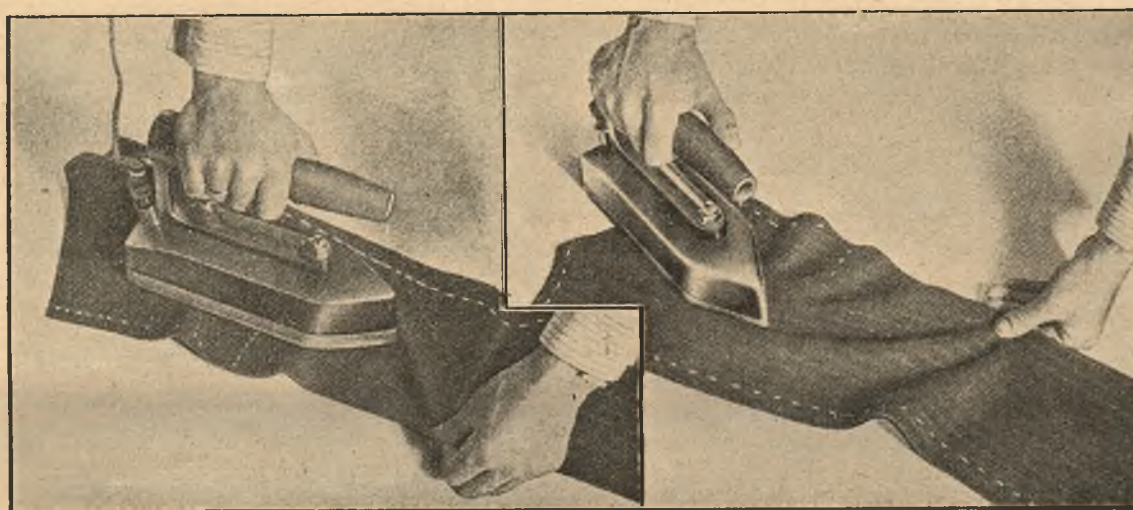
Ramiona w złożeniu mają być gładkie i nawdawanie przy paskach jest wykluczone.

Pierś powinna być należycie umiejscowiona, nie za wysoko lub nisko. Po skończonej dresurze zaleca się do gotowego już waterunku przyłożyć przodek i stwierdzić czy odpowiada on wyrobionym piersiom waterunku. Skoro odpowiada w zupełności, należy kawałek kitaju przyrygować przez pachę i poniżej aby utrzymać pierś aż do podbiccia, a po fastrygach zamykających zdjąć to zabezpieczenie które utrzymało pierś przed ewentualnym zdeformowaniem.

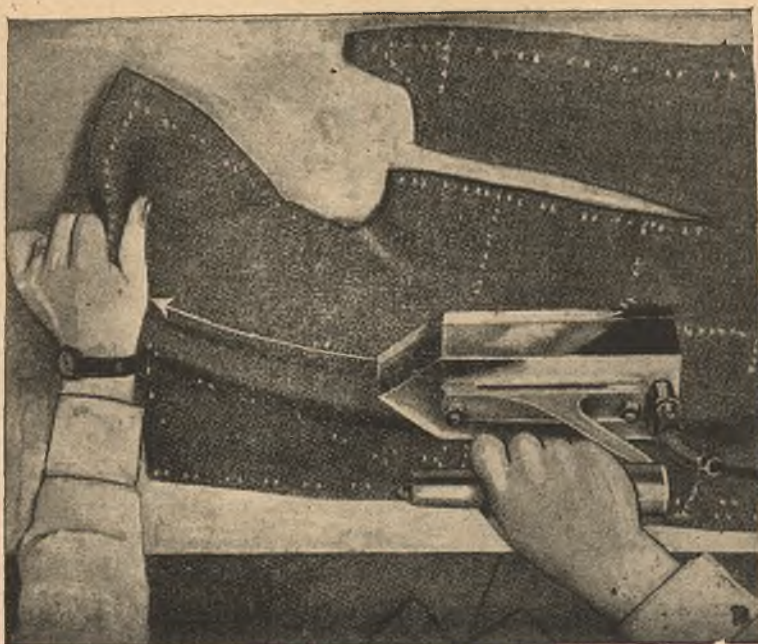
Dresowanie powinno być z rozważą obliczone do jakiego stopnia, w jakiej sile ma być ramię czy pierś w prasowaną i jaki materiał posiada się pod ręką. Jeżeli przyjdzie gęsty kamgarn którego dresurą nie prze-robi, to też sposób powyższy musi doznać umiarkowania dla odrobienia jego w samym kroju.

1. Określenia do dresury plec.

2. Dresura na długość w łopatkí, następnie w prasowanie pachy plec.

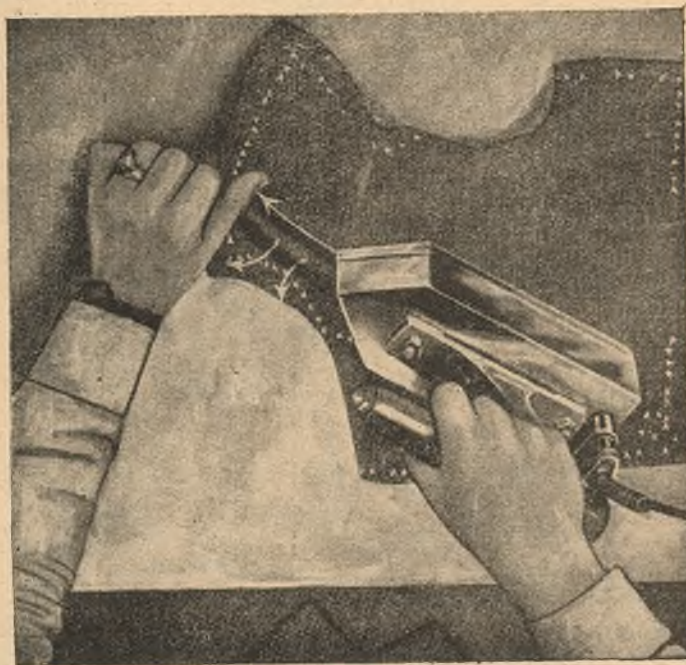
3.

3. Zapoczątkowanie dresury przodka przy załamku klapy.

4. Uchwyty ramienia i dresowanie obok podkroju szyi, następnie przez ramię w kierunku pachy.

Krojczo (aryjczyka) na bieliznę męską

fabryczną i miarową tylko siłę pierwszorzędną poszukuje fabryka Bielizny w Poznaniu, Zgłoszenia przyjmuje Biuro Ogłoszeń „PAR” Poznań pod nr. „22.3”

4.

Z wydawnictwa dla rzemiosł:

Bibliotekę rzemieślniczą zostały wzbogacone o dwa interesujące wydania. Opracowane przez referentów Izby Rzemieślniczych, którzy na tych terenach zdobyli wśród rzemiosłowej, poważne doświadczenia i dla tej przygotowują praktyczne dzieła.

Zatem wyszła z druku broszura pod tytułem „Informator dla Rzemieślnika Handlowca i Przemysłowca”. Autorem tego wydania jest p. Adolf Sobota, referent spraw egzaminacyjnych Izby Rzemieślniczej w Katowicach, ul. Młyńska 43 I p., konto P. K. O. 300-707. (Tam do nabycia). Cena brosz. 2 zł. 50 gr., w oprawie 3 zł.

Następnie wyszła z druku broszurka, pod tytułem „O nauce Rzemiosła i wychowaniu młodzieży rzemieślniczej”. Autorem tego wydania jest p. Jerzy Radliński, referent egzaminacyjno-oświatowy Izby Rzemieślniczej w Łucku.

Podajemy poniżej wyjątek tej broszury:

3. Nowoczesne szkolenie zawodowe, oparte o potrzeby gospodarcze regionu. Warunkiem zasadniczym do tego są odpowiednie warsztaty do nauczania zawodu i odpowiednie kierownictwo zajęć praktycznych (instruktor).

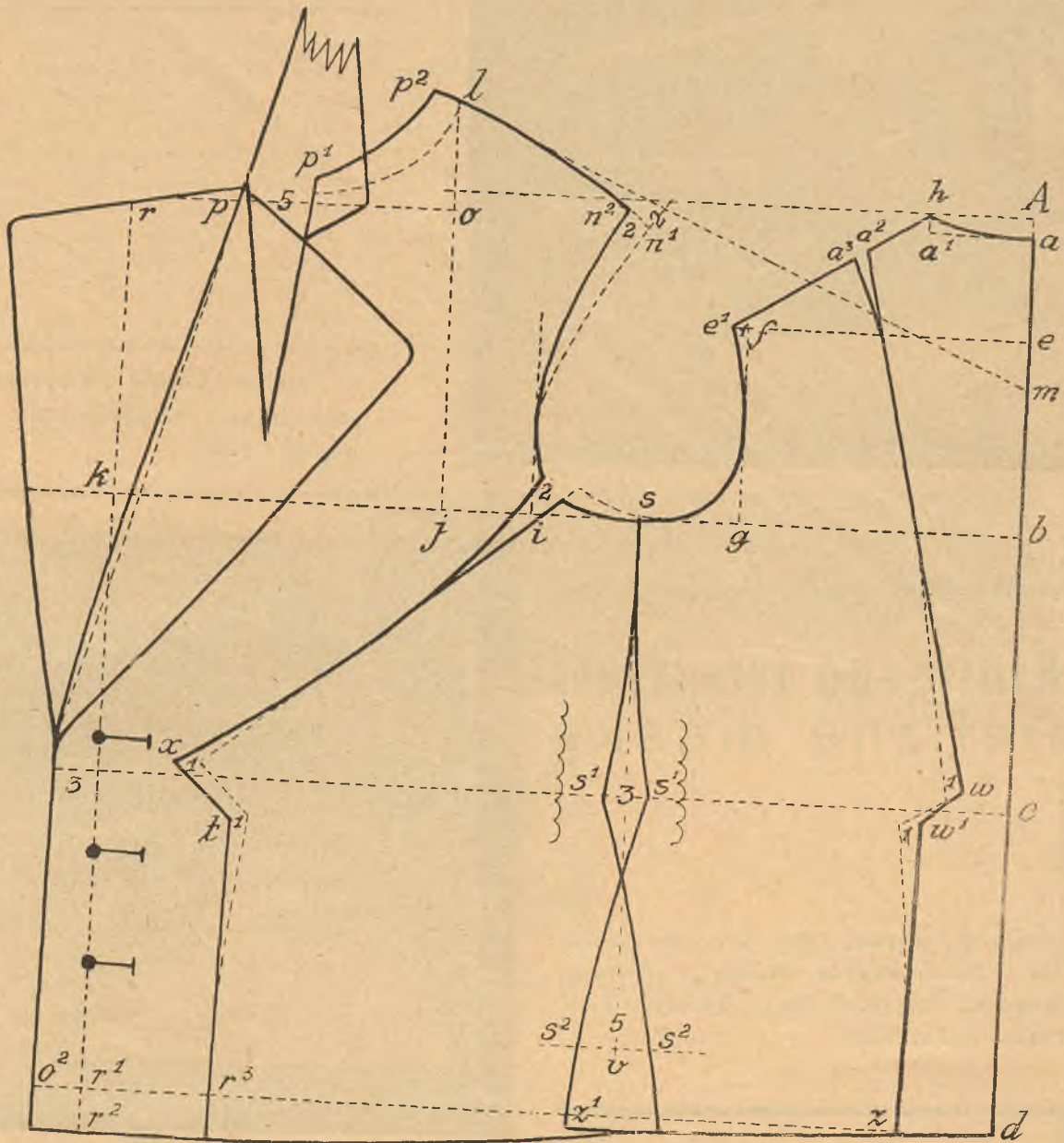
Sfery gospodarcze rzemiosła wysuwają postulat, aby instruktorem w szkole był samoistny rzemieślnik. Chodzi o to, aby instruktor łączył w sobie dwie cechy: nowoczesną znajomość zawodu i doświadczenie zawodowe, oparte na dokładnej znajomości warsztatów rzemieślniczych danego terenu, warunków pracy oraz ogólnych potrzeb gospodarczych rzemiosła. Oczywiście musi on być przy tym wypróbowanym nauczycielem i wychowawcą.

Cena za broszurę 60 groszy. Zamówienia skierować proszę pod powyżej podanym adresem.

Redakcja.

DZIAŁ DAMSKI

Żakiet damski dla figury otyłej

Skala 1/5.

Opis do kroju

Miara: Wysokość plec 21, długość stanu 41, cała długość 64, połowa szerokości plec 20, długość rękawa 58.

Obwód górnej piersi, czyli małej piersi 58, obwód piersi przez biust 60, obwód pasa 46, obwód bioder 65.

Objaśnienie kroju plec:

h-A-d przez te punkty rysuje się linie prostokątne.

A-a wybiera się niżej punktu — A — $1\frac{1}{2}$ cm. dla podkroju karczku u plec i od punktu — a — mierzy się wzdłuż miary długości,

a-e dla wysokości ramienia plec mierzy się od — a — do — e — $\frac{1}{8}$ miary z obwodu górnego, czyli małej piersi $58:8 = 7,2$ cm.

a-b wysokość plec (linia głębokości pachy) 21 cm.

a-c 41 cm. długość stanu.

a-d 64 cała długość żakietu.

a-e-b-c-d od tych punktów rysuje się poziome linie pomoc-

nicze do prostopadłej — A — d —, plecy przez środek w całości.

e-f miara szerokości plec 20 cm., z dodaniem na szew — f — e' — 1 cm. = 21 cm.

f-g rysuje się linię prostopadłą dla szerokości plec.

e-e' dzieli się daną szerokość plec 21 cm. na 3 równe części i $\frac{1}{3}$ czyli 7 cm. odmierza szerokość karczku od — a — a' — i łączy dla słupka — a' — do h od — a — a' — i łączy dla słupka — a' — do h.

Opis kroju przodka:

g-i $\frac{1}{4}$ z obwodu małej piersi, czyli górnej odmierza się dla szerokości pachy $14\frac{1}{2}$ cm.

g-j szerokość plec $20 + 1 = 21$ cm. dla linii czubka ramienia u przodka.

b.k obwód piersi przez biust $60 + 4 = 64$ cm.,

i-j od tych punktów rysuje się prostopadłe do góry.

k-r² rysuje się linie wdół i do góry jako środkową, czyli główną.
 j-l mierzy się połowę obwodu górnej, czyli małej piersi — 29 cm. dla wysokości czubka ramienia i zarówno określa głębokość pachy.
 l-o równa się wykroju karczku u plec a—a¹ czyli 7 cm.
 o-p¹ miary górnej, czyli małej piersi 14½ cm.
 l-m łączy dwa punkta, z których powstała linia tworzy położenie i bieg ramienia dla przodka w czem punkt — m — jest z połowy wysokości plec między — a — b —.
 h-e¹ = l-n przenosi się długość ramienia plec dla długość ramienia u przodka i rysuje się ramię.
 n-n¹ 2 cm. zbiera się z ramienia, rysuje się pachę i łączne kontury.
 l-p-r rysuje się linię podkroju szyi.
 r-p stanowi dyferencję wydłużonego wymiaru szyi 8 cm. z czego 5 cm. na rybkę pod kłapą 2 cm. przesunięcie ramienia do przodu 1 cm. na szwyrybki.
 n¹ - n² zbiera się ramię 2 cm z przesunięcia go do przodu (przy — p² — l.
 p-p¹ rybkę na 5 cm zobliczenia dyferencji na wykład do przodka 3 cm.
 r¹ - r² dla przydłużenia przodka u dołu przodu dodaje się 3 cm.
 Modelowanie:
 Wpłasczynę pachy przekrawuje się bok linią prostopadłą s—v.
 s¹-v odmierza się 18 cm, głębokość bioderod linii stanu.
 s¹-s¹ po każdej stronie linii s-v wybiera się wstanie dla boku po 1½ cm. z obliczenia razem 3 cm.
 s² - s² na pojemność bioder dodajemy po 2½ czyli razem 5 cm.
 e¹-e dzieli się na równą połowę, w stanie przy w—c 3 cm., w-w¹ wybiera się wszystką po 1 cm. dla zamarkowania talii, a przy c wprasować w talię.

a²-a³ w ramieniu wszystkę na 1 cm.

x od linii środkowej 5 cm. do — t — 9 cm. przy r 1 — r³ — 9 cm.

x-t wybiera się wszystką wtalii u przodu po 1 cm., oraz z kierunku pachy wybrana rybka 2 cm. uzupełnia linię owalną dla modelu.
 Resztę linii według wzoru.

Korespondencyjne Kursy Kroju męskiego i damskiego

dla niemogących przyjechać osobiście na kurs.

Każdy uczestnik takiego kursu otrzyma:

1. Do Kursu męskiego: Nowoczesny Podręcznik Kroju męskiego oraz 10 Tablic Kroju z dokładnym opisem w oryginalnej wielkości, linia do kroju i drobne przybory rysunkowe.
- 2.) Do Kursu damskiego: Nowoczesny Podręcznik Kroju damskiego oraz 12 Tablic Kroju z dokładnym opisem w oryginalnej wielkości, linia do kroju i drobne przybory rysunkowe.

Po przerysowaniu rysunków kroji, należy te rysunki przesłać do przejrzenia, a po poprawieniu przez nas, zostaną uczestnikom zwrócone.

Po ukończeniu Kursu udziela się dyplom i świadectwo.

Cena za Kurs męski 60 zł.

Cena za kurs damski 60 zł.

Po bliższe informacje prosimy pisać do:
KONCESJONOWANE KURSY KROJU
W. SAMARZEWSKI w CHORZOWIE I,
ULICA WOLNOŚCI 76.

Żale fabrykanta na krawców którzy nie doceniają wartość kolekcji

Z wielką przykrością nam przychodzi ujawnić zupełnie słuszne żale wybitnego a nader sumiennego fabrykanta. W drażliwych wynurzeniach stwierdza, że szereg krawców podejmuje przed rozpoczęciem się sezonu kolekcję, z której nie korzysta i naraża na wielką stratę. Przecież taka firma prowadzi ewidencję i ma wszelkie dane, objawić swe żale na nierozważnych. Bo prócz straty fabrykanta, jasnym jest i krawiectwo musi konsekwencję z tego ponieść, że materiał w cenie podrożeje, gdyż musi dana firma znaleźć pokrycie.

Chyba nie trzeba o cennym znaczeniu, danej przez fabrykanta kolekcji powtarzać. Kiedy składa się z tak bogatej kolekcji materiałów, na którą wielki nakład kapitału oraz trudu wydaje, nie znajduje poszanowania.

Zanim ktoś ma sprowadzić kolekcję, niechaj możliwie się oblicza czy będzie dla niego aktualną, bo lekceważącym traktowaniem tej sprawy, podcinamy i osłabiamy nasz byt gospodarczy i nasz rodzimy przemysł.

Jeżeli ułatwiamy naszym czytelnikom, z komunikowania się wprost ze źródłem zakupu materiałów, więc prosimy na przyszłość, w bardzo wielkiej rozwadze zamawiać kolekcję i nie narażać poważne i solidne firmy na straty.

Redakcja.

POPRAWIAMY

KTO Z NAMI MYŚLI, KORZYSTA.

Nie ulega wątpliwości, że fałszywie zdjęta miara oraz nieuwzględnienie budowy figury stwarza niechybną i poważną poprawkę. Oto widzimy płaszcz damski u którego w lewym ramieniu od połowy ramienia w kierunku pachy rzuca fałd. Wysokość plec zdjęta za krótko, oraz niedopatrzenie za niskich ramion, powoduje błąd. Z tego wynika, że pacha jest wysoka, ramiona natomiast za długie, za tym nadmierna długość wraz z rękawem opada i ściąga ramię.

Mimo uciekania się do waty uzupełnić tą wysokość nadmierną nie przyniesie wymaganego skutku, gdyż rękaw posiada za niską kulę; pacha w tym wypadku wysoka, czyli raczej płytka. Powyższy fałd nadal pozostanie nieustępliwy.

POPRAWKA:

Do tej należy, rękawy w zupełności wypruć, kołnierz do przodu oraz ramienia otworzyć, do podjęcia celowej poprawki.

Przodek wymaga nakierować do szyi, jak wskazuje rycina 1 przy punkcie A, z biera się w niespełna $\frac{3}{4}$ cm., które nie należy odpuszczać od pachy skoro ramię jest dostatecznie szerokie.

Następnie przy punkcie A ramię o $1\frac{1}{2}$ cm. należy podnieść, jakkolwiek w tym miejscu umieszcilo się więcej, jednak teraz można uzupełnić watą. Do celowego uzupełnienia poprawki, należy pachę podciąć o $1\frac{1}{2}$ cm. dla uzyskania należytej długości. Przez nakierowanie ramienia przodka, ramię plec okazało się nieco dłuższe, przeto należy go nawdać, czyli wtrącić.

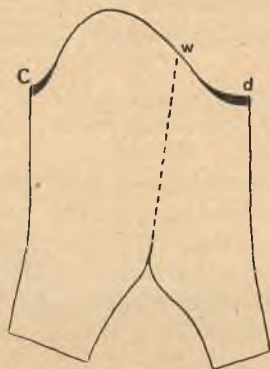

Fig. 2.

Rękaw jak wskazuje nam rycina 2. po obeyrkowaniu otrzymuje kulę wyższą. Zwierzchni rękaw przy punkcie C o $1\frac{1}{2}$ cm wycina się głębiej, równocześnie spodni rękaw przy punkcie d. do stracenia do góry do punktu w.

Czas zrobić swoje:

W ministerstwie Opieki Społecznej odbyła się pod przewodnictwem głównego inspektora pracy, dr. M. Kłotta, konferencja w sprawie chałupnictwa — z udziałem działaczy społecznych i znawców zagadnień chałupniczych.

Dyr. Kłott zobrazował obecny stan chałupnictwa i omówił podstawowe trudności, jakie nastroczą ustawowe uregulowanie tej wielkiej gałęzi gospodarstwa narodowego. Pierwsza trudność jest natury formalno-prawnej. Chałupnik nie jest związany umową o pracę, lecz umową

Zadanie 16.

- Na czym polega błąd?
- W jaki sposób błąd ten usunąć?

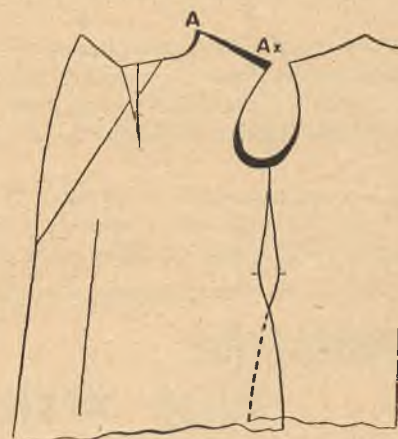

Fig. 1.

o dzieło, jest on jak gdyby samodzielny drobnym przedsiębiorcą. Wypływa stąd poważne zadanie pogodzenia tak potrzebnej życiowo reglamentacji prawnej w chałupnictwie z zasadami współczesnego ustawodawstwa społecznego, które na ogół nie wkracza w dziedzinę ochrony samodzielnego wytwórcy.

Druga przeszkoda wynika ze znacznego rozproszenia chałupnictwa na terenie całego kraju. Chałupnicy pracują często przygodnie, w drobnych sezonowych warsztacikach, co ogromnie komplikuje rejestrację.

Po dyskusji ukonstytuowała się tymczasowa komisja chałupnicza, która spełniać będzie w Ministerstwie Opieki Społecznej rolę organu, koordynującego wszystkie prace i poczynania publiczne i społeczne. Do komisji powołani będą przedstawiciele Ministerstw Opieki Społecznej oraz Przemysłu i Handlu, Towarzystwa Badania Chałupnictwa, Związku Izb i Organizacji Rolniczych i innych organizacji, interesujących się chałupnictwem.

Powołanie do życia tymczasowej komisji chałupniczej oraz prace badawcze, prowadzone w tej dziedzinie przez inspekcję pracy w całym kraju, stawiają zagadnienie chałupnictwa w szeregu najaktualniejszych prac w polityce społecznej.

PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY		Dowód nadesłania przekazu	
Na zł _____ gr _____	Na zł _____ gr _____	rozrachunkowego	
Imię, nazwisko i adres wpłacającego:	złotych słowami:		
_____	_____	Na zł _____ gr _____	
_____	_____	Odbiorca:	
_____	_____	REDAKCJA i ADMINISTRACJA	
_____	_____	„NOWA ODZIEŻ”	
_____	_____	Chorzów I ul Wolności 76.	
Nr rozrachunku 9.	Nr rozrachunku 9.	Nr rozrachunkowy 9	
Nr. wpłaty _____	Nr. wpłaty _____	Nr wpłaty _____	
dzień wpłaty	dzień wpłaty	stempel okręgowy	dzień wpłaty
(podpis przyjmującego)		(podpis przyjmującego)	

publiczna odnosi się z całą przychylnością do zamierzonej reformy i podnosi z uznaniem tendencję, jaka przyświecała jego twórcom — ograniczenia się do zmian, które by nie spowodowały radykalnego przewrotu w życiu przemysłowym. Projekt ustawy wprowadza w szczególności nowe normy, regulujące zatrudnienie kobiet i młodocianych oraz zajmuje się sprawą stanu sanitarnego warsztatu pracy. Ponadto upoważnia Ministra Pracy do wydawania przepisów dotyczących udoskonaleń technicznych w zakresie zabezpieczenia urządzeń i maszyn oraz norm oświetleniowych, cieplnych i wentylacyjnych.

NOWA USTAWA PRZEMYSŁOWA W ANGLII.

W najbliższej przyszłości izby ustawodawcze w Anglii podejmą dyskusję nad nie dawno ogłoszonym projektem nowej ustawy przemysłowej, która miała by wejść w życie od 1 lipca 1938 r. Opinia publiczna odnosi się z całą przychylnością do zamierzonej reformy i podnosi z uznaniem tendencję, jaka przyświecała jego twórcom — ograniczenia się do zmian, które by nie spowodowały radykalnego przewrotu w życiu przemysłowym. Projekt ustawy wprowadza w szczególności nowe normy, regulujące się sprawą stanu sanitarnego warsztatu pracy. Ponadto upoważnia Ministra Pracy do wydawania przepisów dotyczących udoskonaleń technicznych w zakresie zabezpieczenia urządzeń i maszyn oraz norm oświetleniowych, cieplnych i wentylacyjnych.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

O DOSTAWACH I ROBOTACH NA RZECZ SKARBU PAŃSTWA, SAMORZĄDU, ORAZ INSTYTUCJI PRAWA PUBLICZNEGO.

W Nr. 13 Dziennika Ustaw ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucji prawa publicznego.

Rozporządzenie postanawia, że roboty względnie dostawy winny być powierzane przedsiębiorstwom krajowym, a tylko w wyjątkowych wypadkach zagranicznym. Mogą one być powierzane jedynie osobom, uprawnionym do ich wykonywania, i bez pośrednictwa. W za-

kreśle rzemiosła dla uzyskania robót lub dostawy należy się wykazać kartą rzemieślniczą. Wyłączone od dostaw i robót są osoby skazane lub przeciwko którym toczy się postępowanie karno-sądowe, które z własnej winy nie wykonały powierzonych im robót lub dostaw lub wykonały je niesumienne, wreszcie osoby, wykonujące zamówienie przy pomocy więźniów. W okresie 3 lat od dnia rozwiązania stosunku służbowego nie wolno udzielać zamówień na dostawy lub roboty b. funkcjonariuszom państwowym i samorządu terytorialnego na rzecz instytucji, w których pełnili służbę. Nie wolno również udzielać zamówień osobom, znajdującym się w stanie upadłości.

Rozporządzenie postanawia, że roboty lub dostawy mogą być udzielane tylko tym osobom prawnym, które wykazały się co najmniej jednoroczną egzystencją gospodarczą. Wyjątek od tej zasady zrobiono jedynie dla organizacji rzemieślniczych o charakterze zarobkowym, t.j. rzemieślniczych związków gospodarczych.

Rozporządzenie przewiduje 4 formy udzielania zamówień na roboty lub dostawy: a) pisemny przetarg ofertowy—ograniczony lub nieograniczony, b) publiczny przetarg ustny, c) zamówienie z wolnej ręki, d) zakup bezpośredni za zwykłym rachunkiem.

Powyższe rozporządzenie ma dla ogółu rzemiosła uprawnionego dużą wagę przede wszystkim dlatego, że, wyłączając przedsiębiorstwa anonimowe i pośredników, umożliwia otrzymanie dostaw lub roboty solidnym przedsiębiorstwom rzemieślniczym. Ważne również jest postanowienie, aby przy udzielaniu zamówień na dostawy i roboty możliwie równomiernie uwzględniać potrzeby wszystkich okręgów gospodarczych państwa.

Rozporządzenie zawiera przepisy o regulowaniu należności z tytułu robót lub dostaw oraz o zakazie wydawania zaliczek przy zamówieniach.

Rozporządzenie będzie obowiązywało od dnia 26-go sierpnia b. r.

POD HASŁEM:

**SZUKAMY TALENTÓW !
DO KONKURSU „NOWEJ ODZIEŻY“, TER-
MIN NADSYŁANIA PRAC, PRZEDŁUŻAMY
DO 1-go LIPCA B. R.**

Tytuł czasopisma: „NOWA ODZIEŻ”

Za prenumeratę od ..... do .....

Za ogłoszenia: .....

Za podręczniki — żurnale .....

Nr. listy rozrachunkowej .....

wpisał .....

sprawdził .....

Nr. listy rozrachunkowej .....

dzień
nadania

(podpis sprawdzającego)